

PvdA

Programma begroting 2022-2025

Dank voor deze duidelijk gepresenteerde concept begroting. Dank ook aan allen die aan deze begroting gewerkt hebben en die ervoor gezorgd hebben dat ook deze laatste begrotingsbehandeling van deze raadsperiode weer het goede gesprek over onze begroting gevoerd kan gaan worden.

Algemeen

De laatste begrotingsbehandeling van deze raadsperiode. Een begrotingsbehandeling bovendien onder een positief gesternte. Ons langjarenperspectief is zonnig en we kunnen met elkaar vooruitkijken en bespreken wat we in Dalfsen anders en/of beter willen gaan doen. Want voor de goede orde. Onze uitgangspositie is prachtig. En dan heb ik het niet alleen over de gemeentefinanciën maar vooral over de staat van onze gemeente in algemene zin en het welbevinden van onze inwoners. Want ja, de coronaperiode heeft haar schaduw over deze raadsperiode gelegd. Maar dat neemt niet weg dat het over het algemeen goed gaat in Dalfsen. Dalfsen is één van de veiligste gemeenten in Nederland, één van de duurzaamste, één van de groenste. En zo kan ik nog wel heel wat landelijke lijstjes noemen waar de naam Dalfsen bovenaan prijkt. Maar één die ik persoonlijk wel de belangrijkste vind is het onderzoek waaruit blijkt dat Dalfsenaren tot de gelukkigste mensen in Nederland behoren. Want daar gaat het uiteindelijk allemaal om wat ons betreft. Geluk en gezondheid voor ál onze inwoners.

Echter, er zijn nog steeds zaken die beter kunnen in Dalfsen. Er zijn nog steeds mensen met teveel tegenslag in het leven. Die een helpende hand nodig hebben. En komen de inspanningen van de gemeente altijd ten goede aan precies die mensen die het nodig hebben? Kortom, er zijn nog steeds zaken die wij als gemeente beter kunnen, nee moeten organiseren. Hierover straks meer.

Financiën

Wat betreft onze financiële situatie willen we kort zijn. Alhoewel het altijd weer afwachten is waar het Rijk mee komt zien de Dalfser financiën er onverminderd positief uit. Naast onze structureel sluitende begroting hebben we ook een ijzersterk weerstandsvermogen. Deze riante positie is niet van de één op de andere dag ontstaan. Het Rijk heeft eindelijk een aantal zaken gecorrigeerd. Maar ook als raad hebben we de afgelopen jaren besluiten genomen die gericht waren op bezuinigen. Leidend principe voor ons blijft dat onze financiële middelen precies dat zijn; een middel. Een middel om inhoudelijke doelen voor onze inwoners te realiseren. Daarom richten wij ons in deze bijdrage op twee zaken;

- 1) Wat willen we gezien de veranderde financiële vooruitzichten herstellen?
- 2) Welke ambities willen we versneld waarmaken?

Herstellen wat we kwijt zijn geraakt

De afgelopen periode zijn er meerdere bezuinigingen doorgevoerd waar wij erg ongelukkig mee zijn. Ik wil er vier specifiek noemen;

- 1) Het afstoten van de gemeentelijke logopedie;
- 2) Het aanhoudende snijden in het eigen vlees; bezuinigingen op secundaire arbeidsvoorwaarden en het drukken van het aantal FTE. Dit heeft als duidelijk effect gehad dat talent onze gemeente heeft verlaten en dat het ons moeilijk lukt onze ambities tijdig waar te maken;
- 3) Het bezuinigen op de kindregeling;
- 4) Bezuiniging Bibliotheek.

Voor de eerste kunnen we gezien recente debatten helaas constateren dat er weinig draagvlak zal zijn deze terug te draaien. Maar wellicht zijn er fracties die hier anders over denken? (VF1)
Voor de tweede zien we dat er in deze begroting voor zo'n zeven ton geïnvesteerd gaat worden in de organisatie. De vraag die bij ons rijst is of dit voldoende is? Wij constateren namelijk dat veel opgaves in Dalfsen traag tot uitvoering lijken te komen? Is dat nu verleden tijd? Hoe ziet het college dit? (VC1)
De derde vinden we echt één waar we iets aan moeten doen. Een bezuiniging van 100 euro per kind onder de 12 draaien wij gezien het grote probleem van armoede onder kinderen graag terug. Wij

roepen dan ook de andere fracties op ons hierbij te steunen en zullen in tweede termijn dan ook met een motie komen. Het gaat om een minimaal bedrag op onze begroting met groot effect voor gezinnen met een te kleine portemonnee. (M1) In de inspraakreactie van de bibliotheek op het beleidsplan preventiebeleid geeft de bibliotheek aan dat het knelt en dat sluiten van filialen een waarheid kan worden als we niet financieel bijplussen. Wat is de reactie van het college op deze boodschap?(VC2)

Versnellen ambities

Als we kijken naar een aantal ambities die we als raad aan het begin van deze periode (en soms al eerder) gesteld hebben moeten we constateren we hierbij niet het tempo zien zoals wij dat graag zouden willen zien. Ook moeten we constateren dat de oorzaak hiervoor vaak bij een tekort aan menskracht lijkt te liggen. Bouwlocaties worden traag ontwikkeld. De duurzaamheidskaders komen met horten en stoten tot stand en het gemeenschappelijk energiebedrijf? Ja, hoe gaat het daar eigenlijk mee? (VC3)

Wij zien zojuist genoemde opgaves als zeer belangrijk. Goede betaalbare woningen zijn een absolute topprioriteit. Net als het zorgvuldig en met onze inwoners vormgeven van de energietransitie. Kansen pakken moet het devies zijn. Daarom zien wij in het vervolg graag dat we als raad beter meegenomen worden in het waarom van vertragingen. Als dit bijvoorbeeld in capaciteit zit dan maken we die graag vrij voor specifieke onderwerpen. Mogelijk komen we hier in tweede termijn op terug met een motie (M2)

Ook vinden we echt dat de focus meer op uitvoering moet liggen. Voor wat betreft de woningbouwopgave lezen we nu ook weer over een nieuw woningbehoefteonderzoek terwijl we de bouwopgave zoals we ons die zelf gesteld hebben nog lang niet halen?

Dat wat betreft het versnellen van bestaande ambities. Maar we hebben ook nieuwe voorstellen.

Onze voorstellen

- 1) Werken aan het verhogen van de arbeidsparticipatie doormiddel van het instellen van basisbanen.

Onze oproep is om te gaan experimenteren met basisbanen (bv via Dalfsen Werkt). De basisbaan is een op maat gemaakte baan voor mensen die het op de gewone arbeidsmarkt niet redden. Het gaat om banen waar maatschappelijke taken worden uitgevoerd en waar mensen voor betaald krijgen. Een plek om weer aan sociale contacten te werken en om structuur te krijgen in het leven. De basisbaan biedt inwoners en organisaties kansen om bij te dragen aan de samenleving. Hoe kijkt dit college naar de Basisbaan? (VC4) Een verkenning naar de aanwezigheid van werk geschikt voor basisbanen in onze gemeente zou wat ons betreft een mooie eerste stap zijn. (M3)

- 2) Verruimen toegang bijzondere bijstand.

Deze grens om in aanmerking te komen voor bijzonder bijstand ligt in Dalfsen gemiddeld op 110% geldende bijstandsnorm (Wettelijk Sociaal Minimum). De FNV roept in haar pamflet "actiepunten gemeentelijke armoedebestrijding op om deze grens op te trekken naar 150%. Daarmee constateren wij dat we in Dalfsen écht laag zitten ten opzichte datgene dat nodig is om armoede effectief ter bestrijden. Hoe kijkt het college hier tegenaan? (VC5)

- 3) Investeren in ecologisch bierbeheer.

Geen nieuwe van onze kant. Iets waar we ons al meerdere raadsperiodes voor inzetten. De biodiversiteitscrisis is een groot probleem voor de toekomst. Soorten sterven uit en belangrijke ecosysteemdiensten als bestuiving staan onder druk. Als gemeente kunnen we een belangrijke rol spelen door op onze eigen gronden maximaal ecologisch beheer te voeren.

Hoe staat het met de planvorming rondom ecologisch bermbeheer? Zit er intensivering aan te komen? (VC6)

Tot slot

De nieuwe raad begint aan een interessante periode. Een periode waarin wat ons betreft veel moet gebeuren. Op het gebied van woningbouw, bedrijvigheid, infrastructuur en klimaat maar ook op onderwerpen als welzijnswerk en armoedebestrijding. Maar het lijkt ook een periode te worden met financiële ruimte. Men kan dus aan de slag. Dat kan men trouwens ook zonder het opnemen van een "reserve nieuwe gemeenteraad" van 300.000. De hele begroting is namelijk van de gemeenteraad. Een wat ons betreft overbodige exercitie.

Tot zover. Dank voor uw aandacht.

Leander Broere
Jose Eilert

VF = Vraag aan andere fracties
VC= Vraag aan college
M = Mogelijke motie